

पूर्वखोला गाउँपालिकाको सातौँ गाउँसभामा गाउँपालिकाका
अध्यक्ष श्री नुन वहादुर थापा द्वारा प्रस्तुत गर्नु भएको
आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

पूर्वखोला गाउँपालिका , पाल्पा

मिति : २०७७ असार १० गते

“शिक्षा, स्वास्थ्य सडक, कृषि पर्यटन सहितको पूर्वाधार, पूर्वखोला विकासको आधार”

यस पूर्वखोलागाउँपालिकाको सातौँ गाउँसभामा आमन्त्रित प्रदेश सरकारका माननीय सांसद नारायण प्रसाद आचार्य ज्यू, जिल्ला समन्वय समितिका का.वा. प्रमुख श्री मीरा मरासिनी ज्यू, जिल्ला समन्वय समितिका सदस्य श्री इश्वरी प्रसाद न्यौपाने ज्यू, जिल्ला समन्वय अधिकारी श्री लेखनाथ ज्ञवाली ज्यू, यसै गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू, गाउँसभाका सचिव ज्यू, गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु तथा कर्मचारीहरु ।

पूर्वखोला गाउँपालिकाको सातौँ गाउँ सभामा आ.व. ०७७/०७८ को लागि बजेट नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत समारोहमा गाउँपालिकाको अध्यक्षको तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्न चाहान्छु । लोकतन्त्र प्राप्तिको लागि संघर्ष एवं आन्दोलनका क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै विभिन्न आन्दोलनका क्रममा घाइते योद्धा,वेपत्ता नागरिक एवं अग्रज योद्धाहरुप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

श्रद्धेय अतिथी गण तथा गाउँ सभाका सदस्य ज्यूहरु,

पाल्पा जिल्लाको दशवटा स्थानीय तहहरु मध्ये यस गाउँपालिका जिल्ला सदरमुकाम देखि करिब ४० किलोमिटर टाढा प्राकृतिक स्रोत सम्पदाले भरिपूर्ण भएर वसेको छ । नेपालको संविधान २०७२ को संघीय संरचना अनुसार साविकको सिलुवा,जल्पा, रिङ्नेरह देविनगर, विरकोट र हेक्लाड गा.वि.स मिलेर यस पूर्वखोला गाउँपालिका बनेको हो ।

२०६८ को जनगणनाअनुसार १९५८९ जनसंख्या रहेको यस गाउँपालिकाको पूर्वमा निस्दी गाउँपालिका र रामपुर नगरपालिका, पश्चिममा रम्भा गाउँपालिका र माथागढी गाउँपालिका, उत्तरमा रामपुर नगरपालिका र रम्भा गाउँपालिका र दक्षिणमा माथागढी गाउँपालिका र निस्दी गाउँपालिका रहेको छ । भौगोलिक, प्राकृतिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय महत्वका दृष्टिले अत्यन्त प्रबल सम्भावना भएको गाउँपालिका भएर पनि प्रकृति तथा भूगोलको कारण विकास निर्माणको लागि हाम्रा सामु धेरै चुनौतीहरु रहेका छन् । चारैतिर जिल्लाका विभिन्न स्थानीय तहहरुले घेरिएको यस गाउँपालिका कतिपय अवस्थामा छिमेकी स्थानीय तहहरुले लिने नीति तथा कार्यक्रमसँग समन्वय हुनेगरी अगाडी बढ्नुपर्ने बाध्य देखिन्छ । विकासको क्रममा पछाडी परेका वर्ग तथा समुदायलाई विकासको मूलप्रवाहमा ल्याउने, उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गरी आर्थिक गतिविधिहरुको माध्यमद्वारा रोजगारीको अवसर श्रृजना गर्ने, कृषि तथा पशु पालनक्षेत्रको व्यवसायिककरण र आधुनिककरण गर्ने, सुशासन प्रवर्द्धन गरी नागरिकहरुलाई सेवाप्रवाहमा प्रभावकारीता कायम गर्ने,पर्यटन विकासबाट लाभ लिई आर्थिक गतिविधिको विकास गराउने, वनजंगलको संरक्षणगर्दै वातावरणीय सन्तुलनलाई कायम राख्ने, भौतिक पूर्वाधारको विकासमा लगानी वृद्धि गर्ने तथा सामाजिक विकासलाई संस्थागत गर्दै सामाजिक रुपान्तरणबाट अपेक्षित विकासको प्रतिफल हासिल गर्ने एवं आन्तरिक आयको दायरालाई फराकिलो बनाउने र आन्तरिक व्यवस्थापनलाई सुशासन मैत्री बनाई संस्थागत सुदृढिकरण गर्ने तथा नेपालको संविधानको अनुसुची ८ मा व्यवस्था भए वमोजिमका कानुन निर्माण तथा कार्यान्वयन गरि आत्मनिर्भर तर्फ उन्मुख हुनुपर्ने समग्र चुनौतीहरु हाम्रो सामु विद्यमान रहेका छन् । त्यसैगरी हाल विश्वको चुनौती बनेको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) हाम्रो लागि चुनौती बनेर अगाडी आएको छ । यस सन्दर्भमा विकास निर्माणमा खर्च गर्नुपर्ने बजेटको केहि हिस्सा जनताको स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यमा खर्च गरेर भए पनि अगाडी बढ्नु पर्ने भएकोले हामी सबै त्यस तर्फ सचेत भएर कार्य गर्दै आएका छौ । यस अवस्था सम्म आउंदा कोरोना भाइरस को कारण मृत्यु हुने परिवार सदस्यहरुलाई हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दै संक्रमित तथा प्रभावित व्यक्तिहरुलाई शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै उचित व्यवस्थापनको कार्यक्रम भइरहेको समेत जानकारी दिन चाहन्छु ।

त्यसैगरी, थुप्रै चुनौती हुंदाहुंदै पनि हामी संग प्रशस्त संभावनाहरु पनि रहेका छन् । प्राकृतिक स्रोत र साधनले भरिपूर्ण, दालचिनी, अम्लिसो, अदुवा, गेडागुडी आदीको उत्पादन, चुनहुंगाको खानी, कला र संस्कृती, श्रममा रमाउने परिश्रमी र श्रमजिवी जनता, विस्तारित सडक, समग्र विकासको लागि पूर्वखोला गाउँपालिकाबाट पारित भएका ऐन, कानुन, नियमावली र उक्त ऐन कानुन अनुसार सेवाग्राहीहरुलाई गुणस्तरीय सेवादिने सक्षम तथा सबल कर्मचारी संयन्त्र र अभिभावको भूमिका निर्वाह गर्ने निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरु हाम्रो विकासका संवाहक हुन । यिनै सम्पूर्ण संभावनालाई आत्मसात गर्दै पूर्वखोला गाउँपालिकाको विकास निर्माणमा सबैको साथ र सहयोग अपरिहार्य रहेको छ ।

स्थानीय तहहरुको विकासको अपेक्षित उद्देश्यहरु हासिल गर्न जन निर्वाचित प्रतिनिधिहरुको कुशल नेतृत्व अति नै आवश्यक भए वमोजिम नेपालको संविधानले स्थानीय सरकारको परिकल्पना गरे अनुसार २०७४ आषाढ १४ गते स्थानीय तहको

निर्वाचन सम्पन्न भए पश्चात जनताको जनमतले हामी निर्वाचित भई यस पूर्वखोला गाउँपालिकाको नेतृत्व सम्हालेका छौं । यस अवधि सम्म आइपुग्दा लोकतन्त्रलाई सामाजिक जीवन पद्धतिका रूपमा स्थापित गर्ने कुरामा दिन रात प्रयत्नशील छौं ।

करिव ३ वर्षको यस कार्यकाल सम्म आइपुग्दा हामीलाई गाउँपालिकाको विकास निर्माणमा सहयोग गर्ने राजनीतिक दल, कर्मचारी प्रशासन, नागरिक समाज, निजि क्षेत्र, गै.स.स. तथा आम जनसमुदायको रचनात्मक एवं सिर्जनात्मक सहयोगका लागि म सबै प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै आगामी दिनमा समेत गाउँपालिकालाई यस्तै निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । साथै नेपाल सरकारको **“समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली”** तथा प्रदेश सरकारको **“समृद्ध प्रदेश खुशी जनता”** भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै यस पूर्वखोला गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूलाई समृद्ध र सुखी बनाउन **“सुखी गाउँबासी, समृद्ध पूर्वखोला”** लक्ष्यका साथ योजनाबद्ध विकासको बाटोमा अघि बढ्न हामी जननिर्वाचित सम्पूर्ण प्रतिनिधीहरू यस पूर्वखोला गाउँपालिकाको चौतर्फी विकास निर्माणको लागि एकजुटभई अगाडि बढ्ने प्रण गरौं ।

श्रद्धेय गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरू,

अब म यस गाउँपालिकाको आ.व. ०७७०७८ को क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१.आर्थिक विकास तर्फ

क) कृषि तथा पशु विकास नीति

- “एक बडा एक उत्पादन” को कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने कृषि तथा पशु जन्य वस्तुहरूको प्रवर्द्धन गर्दै सो को बजारिकरणको व्यवस्थाको लागि पहल गरिनेछ ।
- उत्कृष्ट कृषक तथा कृषक समुहलाई उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन तथा सम्मान स्वरुप पुरस्कृत गरिनेछ ।
- “घर एक, फलफुलका वोट अनेक” अभियान संचालन गर्नको लागि फलफुलका विरुवामा अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका सबै वडाहरूलाई लक्षित गरी सुन्तला, कागती र अदुवाको पकेट क्षेत्र तयार गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सँग कार्यक्रम सञ्चालनको लागि समन्वय गरिनेछ ।
- कृषि व्यवसायलाई आत्म निर्भर बनाउन गाउँपालिका स्तरीय नर्सरी स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विषादी रहित कृषि उपज उत्पादनको लागि एकिकृत शत्रु जीव व्यवस्थापन (कृषक पाठशाला) कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- यहाको हावापानी सुहाउंदो नयां जातका फलफुलका विरुवाको खोजिगरी कृषकहरूलाई लगाउन प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- रेम्बो ट्राउट, कार्प जातका माछा पालनको लागि संभाव्यता अध्ययन गरिने छ ।
- **“आफ्नो गाउँ आफै बनाऔं, मिलीजुली वसौं सबै संगै रमाउ ”** भन्ने नारालाई अवलम्बन गर्दै सामुहिक र व्यवसायिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा जोड दिइनेछ ।
- ५ नं प्रदेश सरकारको “ गरौं व्यवसायिक कृषि, यसैबाट शुरु हुन्छ प्रदेशको समृद्धि भन्ने मूल नारालाई आत्मसाथ गर्दै कृषि क्षेत्रको आर्थिक विकासका लागि विदेशबाट फर्किएका कोरोना प्रभावित युवा विशेष कार्यक्रम, उद्यमशिलता विकास तथा विभिन्न बालीका पकेट क्षेत्र विशेष विभिन्न कृषि प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याईने छन् ।
- उच्च मुल्यका कृषि उपजहरूको (अदुवा, टिमुर, सूर्यमुखी, कुरिलो, सिताके च्याउ, आदि) उत्पादन बृद्धि गर्न आवश्यक अध्ययन परीक्षणका पकेट कार्यक्रम सञ्चालनलाई निरन्तरता दिईने छ ।
- यस पालिकाको मुख्य खाद्यान्न मकै बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन मकैको प्रथम पुस्ता तहको गुणस्तरिय बीउ उत्पादन गरी कृषकहरू बीच सहज उपलब्धताकालागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- कृषि क्षेत्रको व्यवसायिकरण र यान्त्रिकरणकोलागि दिइदै आएको अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै उत्पादनको आधारमा अनुदान दिने नीतिलाई अगाडी बढाइनेछ ।
- बढि मुल्य पर्ने र पोषणयुक्त स्थानिय रैथाने बाली बस्तुहरूको संरक्षण तथा उत्पादन प्रवर्द्धन गरिने छ
- व्यवसायिक पशुपंक्षी पालनलाई प्रोत्साहन गर्न अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- कृत्रिम तथा प्राकृतिक गर्भाधान सेवा विस्तार गरी उन्नत नशलका पशुपंक्षीहरूको संख्यामा बृद्धि गरिने छ ।
- बांभो जमिन तथा सामुदायिक वनहरूमा पोषिलो घाँस उत्पादन गर्न प्रोत्साहित गरिने छ
- भकारो सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । साथै पशु तथा कृषि विकास सम्बन्धी प्राविधिक ज्ञानलाई सर्वसुलभ बनाइने छ ।

- व्यवसायिक पशुपंक्षीपालनलाई उत्पादनमा आधारित मापदण्ड बनाई अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- कृषि व्यवसायीकरणको लागि कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापनालाई जोड दिइनेछ ।
- शित भण्डार निर्माणको लागि प्रदेश सरकार संग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- बाभो जमिन खेती गरेवापत अनुदान दिने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ख) सहकारी तथा गरिबी निवारण :

- सहकारीको महत्व तथा अवधारणालाई वडा तह सम्म पुऱ्याइनेछ ।
- उत्कृष्ट रुपमा काम गरेका सहकारी तथा समूहहरुको पहिचान गरी पुरस्कृत गरिनेछ ।
- गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सवै वडाहरुमा विपन्न घरधुरी पहिचानको लागि मापदण्ड तयार गरी विपन्नता प्रोफाइल तयार गर्ने कार्यलाई सम्पन्न गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिका भित्र गरिबी निवारण तथा आय आर्जनमा सहयोग पुऱ्याउने खालका विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ । साथै उक्त कार्यको लागि सामाजिक परिचालनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको वडा नं १ पाडजुड तथा वडा नं २ को साठिकोहलमा नमूनाको रुपमा संचालित **ग्रामिण विकास कार्यक्रम** संचालनलाई निरन्तरता दिइने छ । त्यसैगरी वडा नं ३ र वडा नं ५ संचालित गाउँ विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रदेश सरकार संगको समन्वयमा यस गाउँपालिका भित्र विभिन्न वस्तीहरु छनौट गरी **मुख्यमन्त्री ग्रामिण विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।**

ग) घरेलु तथा साना उद्योग :

- लोप हुनलागेका स्थानीय सिपहरुको खोजी गरी संरक्षण तथा प्रवर्द्धनको लागि सिप विकासका तालिमहरु संचालनको लागि पहल गरिने छ ।
- यस गाउँपालिकाको वडा नं १ सिलुवामा लोपोन्मुख अवस्थामा रहेको घरवुनालाई पुनखोज गरी नयां पुस्तामा सिप हस्तान्तरण गराउनको लागि तालिम कार्यक्रम संचालनको लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- बेरोजगारलाई स्वरोजगार बनाउन सिकर्मी, डकर्मी, हाउस वायरिङ्ग, लगायतका विभिन्न सिपमुलक तालिमहरु आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा संचालन गरिनेछ ।
- जमले क्षेत्रमा पूर्वखोला र निस्दी गाउँपालिका मिलेर ढुंगा कटिड उद्योग संचालनको लागि संभाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

घ) पर्यटन नीति :

- गाउँपालिका भित्रका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान गरी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि पर्यटन गुर्योजना तयार गर्न पहल गरिनेछ । साथै पर्यटकीय क्षेत्रको पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
- कला र संस्कृतिको धनी पूर्वखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका परम्परागत कुडुले घरहरुको संरक्षण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सभावित पर्यटकीय स्थलहरुको रुपमा रहेका हात्तिलेक, चुरा मण्डली बराजू, विरकोटको निशानडाँडा, विरकोटको चूलीडाँडा, बुढीलेक, देवीनगर भानुमाता, हेक्लाडको बाकुमगडी, रोडुडेड भ्यू पोइन्ट, रिङ्गेरहको लोकेश्वर महादेव मन्दिर, जल्पाको ढोलीमाराको खांड देवी गुफा, चिडीयाघर मादले गुफा, करडडाडा, चुलीडाडा टिकेचुली अम्लिसो वगान, आदिलाई क्षेत्रगत आधारमा क्रमश प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि यस गाउँपालिकाको प्रमुख सभावित क्षेत्रको खोजीगरी होम स्टे संचालनको लागि पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका कला संस्कृतीको संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।

२. सामाजिक विकास

क) शिक्षा तथा खेलकुद विकास

- सार्वजनिक विद्यालयहरुलाई आवश्यकता अनुसार निश्चित मापदण्डको आधारमा समायोजन तथा पुर्नव्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।

- विद्यालय गुणस्तर सुधार र **Big School** अवधारणा अनुसार थालनी गरिएको विद्यालय समायोजनको कार्यलाई दिगो र भरपर्दो बनाउन विभिन्न योजना तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूको शैक्षिक सुधारको लागि शिक्षक र विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा अनुदान दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालयको नतिजा सुधारमा शिक्षकले आफ्नो विषयको सिकाइ उपलब्धी वृद्धिका लागि कार्यसम्पादन करार गर्नुपर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- मातृभाषाको शिक्षा संचालन गर्ने विद्यालयहरूलाई प्रोत्साहन स्वरुप अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता गरिनेछ ।
- वडा स्तरमा एक एक वटा नमुना विद्यालय बनाउनको लागि आवश्यक नीती अवलम्बन गरिनेछ ।
- विद्यालयमा किशोर किशोरी र अभिभावक आमा समूह बनाई विद्यालय शैक्षिक जागरण कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका जेहेन्दार विद्यार्थीलाई प्रोत्साहन गर्न आधारभुत तह परिक्षामा सर्वोत्कृष्ट अंक ल्याउने दलित, आदिवासी जनजातीबाट एक छात्र तथा एक छात्रा पर्ने गरी पुरस्कृत गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आवश्यकता र औचित्यताको आधारमा पूर्वाधार सहितको बालविकास केन्द्रहरू संचालनमा ल्याउन पहल गरिनेछ ।
- विद्यालयमा अध्यापन गर्ने शिक्षकहरूलाई पेशागत दक्षता अभिवृद्धिको लागि सूचना प्रविधी सम्बन्धी तालिममा जोड दिइनेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकासको लागि पहल गरिनेछ ।
- विद्यार्थीहरूलाई अध्ययनमा सहयोग पु-याउनको लागि विद्यालयको पुस्तकालयहरूलाई अभै व्यवस्थित गर्दै इ-पुस्तकालय विकासको लागि क्रमशः पूर्वाधार विकास गर्न पहल गरिने छ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक बीच अन्तरकृया कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिकाको एक मात्र कलेज उद्वुद्ध कलेजलाई गुणस्तरीय बनाउनको लागि अनुदान कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- उद्वुद्ध मा.वि मा विज्ञान विषयको कक्षा ११ र १२ संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूमा शैक्षिक उपलब्धी वृद्धि गर्न विभिन्न तहका सरोकारवाला निकाय तथा दातृनिकायहरूसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- विद्यालयहरूमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- आधारभूत तहको परिक्षामा गाउँपालिकामा उत्कृष्ट नतिजा दिने विषय शिक्षकलाई सम्मान गरिने छ ।
- लकडाउन शैक्षिक कार्यक्रमको उपलब्धीलाई मध्यनजर गर्दै विद्यालय नियमित सञ्चालन नहुंदा सम्म यो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- विद्यालयमा भएका दरबन्दीहरूलाई विद्यार्थी संख्या र तहगत रुपमा शिक्षक सङ्ख्याका आधारमा दरबन्दी मिलान गरिने र दरबन्दी अपुग भएका विद्यालयका लागि दरबन्दी माग गरिनेछ ।
- विद्यालयमा भएका दरबन्दीहरूलाई विद्यार्थी संख्या र तहगत रुपमा शिक्षक सङ्ख्याका आधारमा दरबन्दी मिलान गरिने र दरबन्दी अपुग भएका विद्यालयका लागि दरबन्दी माग गरिनेछ ।
- प्रभावकारी सिकाइ वातावरणको लागी अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ख) स्वास्थ्य तथा जनसंख्या सम्बन्धी

- स्वास्थ्य संस्थाले उपलब्ध गराउने भनी तोकिएका सबै आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरू सम्पूर्ण जनताको पहुंचमा पु-याउने कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- उच्चस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि गाउँपालिका केन्द्रमा सुविधा सम्पन्न अस्पताल संचालनमा ल्याइने छ ।
- स्वास्थ्य सेवाको पहुंच नपुगेको क्षेत्रमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ स्थापना गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सुत्केरी पश्चात ३ र ७ दिनमा सुत्केरीलाई घरमा गई भेट्ने (PNC) कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका अति विपन्न तथा दलित घर परिवारलाई स्वास्थ्य उपचारमा सहयोग पु-याउन स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- कोरोना भाइरस (COVID - १९) वाट बच्ने उपाय, विदेशवाट समुदायमा आएका व्यक्तिहरूलाई अनिवार्य रुपमा क्वारेन्टाइनमा बस्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइ सबैको VTM बिधिबाट PCR जाँच गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।

- कोरोना भाइरस (COVID - १९) positive देखिएकाहरुलाई आइसोलेसन कक्षमा राखी उपचारको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै क्वारेन्टाइन तथा आइसोलेसनमा रहेका नागरिकको लागि रोग प्रतिरोधी क्षमता विकासमा जोड दिइनेछ ।
- कोरोना भाइरस (COVID - १९) नियन्त्रण अबधीभर अत्यावश्यक र आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरु नियमित रूपमा संचालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- अग्रस्थानमा काम गर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरु, आइसोलेसन, क्वारेन्टाइन, प्रयोगशाला र फिवरक्लिनिकमा खटिएका स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबलका साथ काम गर्न प्रोत्साहन स्वरूप जोखिम भत्ताको व्यवस्था गरिने छ ।
- स्वास्थ्य चौकीहरुमा संचालित प्रसुति केन्द्र थप व्यवस्थित गरिनेछ । यस वर्ष पनि बडामा सुरक्षित मातृत्व सचेतना कार्यक्रम संचालन गरी शून्य होम डेलिभरी सुनिश्चिता गरिने छ ।
- २४ पटक तौल लिने बच्चाको अभिभावकलाई पुरस्कृत गरी वृद्धि अनुगमनलाई नियमित गराई कुपोषित बच्चा रहित गा.पा. बनाउन पहल गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका किशोर किशोरीहरुको स्वास्थ्य सचेतना गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत स्वास्थ्य कर्मी तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुको कार्य सम्पादन मूल्यांकन गरी उत्कृष्ट कार्य गर्ने लाई पुरस्कृत गर्न जोड दिइनेछ ।।
- गर्भवतीहरु चार पटक गर्भ जाँच गर्न जाँदा एक क्यारेट अण्डा उपहार दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकी भवन नभएका ठाउँमा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । यस वर्ष हेक्लाड स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका अपांग र ८० वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकहरुलाई घर दैलोमा गई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सुनौलो हजार दिनको आमा तथा बाल बालिकाहरुको पोषण सुधारको कार्यक्रम संचालन गरी पूर्ण पोषणयुक्त गाउँपालिका बनाउने कार्यको थालनी गरिनेछ । साथै हजार दिनका आमाहरुलाई नियमित भेट गरी परामर्श सेवाको थालनी गरिनेछ । यसका लागि विभिन्न सरकारी तथा गै.स.स संग समन्वय गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण मा.वि र आधारभूत विद्यालयहरुको छात्राहरुलाई सेनिटरी प्याडको वितरण गर्ने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सवै स्वास्थ्य चौकीहरुमा जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला स्थापनाको लागि पहल गरिनेछ । यस वर्ष सिलुवा र जल्पा स्वास्थ्य चौकीमा प्रयोगशाला स्थापना गरिने छ ।
- संस्थागत सुत्केरीलाई दिदै आएको प्रोत्साहन स्वरूपको रकम प्रदान गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- आयुर्वेदिक सेवालालाई विस्तार गर्दै यसको महत्ववारे चेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कम्तिमा एक बडा एक आयुर्वेद स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम संचालनको लागि पहल गरिनेछ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिका भित्र रहेका विभिन्न जडिवुटीहरुको पहिचान तथा महत्वका लागि चेतना अभिवृद्धिको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ग) महिला तथा बालबालिका सम्बन्धी

- महिलाहरुको सिप विकास, क्षमता विकास, आयआर्जन तथा सशक्तिकरणमा जोड दिदै लैंगिक हिंसाको लागि शुन्य सहनशिलतालाई अवलम्बन गर्दै लैंगिक हिंसा शुन्य गाउँपालिका बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- “विकास निर्माणमा महिला, इमान्दारीता र पारदर्शितामा पहिला” भन्ने भावनाको साथ प्रत्येक योजनाको कार्यान्वयनमा महिला सहभागिता न्यूनतम ५०% पुऱ्याउन पहल गरिनेछ ।
- एकल महिलाहरुलाई विभिन्न आयमुलक कार्यक्रम संचालन गरी आत्मनिर्भरता तर्फ उन्मुख गरिनेछ ।
- असमान ज्यालालाई हटाउदै “समान कामको लागि समान ज्याला” को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

- “पूर्वखोला गाउँपालिका, सचेत बालबालिका ” भन्ने नारालाई स्थापित गर्न बाल संजाल , बाल क्लवलाई सकृय बनाउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकालाई बालविवाहमुक्त गाउँपालिका बनाउनको लागि चेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- द्वन्द्वपिडित, शहिद परिवार, आर्थिक सामाजिक रूपले पछाडी परेको वर्ग तथा समुदायको हितको लागि लक्षित कार्यक्रम लगायत सिपमुलक, आयमुलक र रोजगारी मुलक कार्यक्रम संचालनमा जोड दिईने छ ।
- यस गाउँपालिका अन्तर्गतका विभिन्न विद्यालयहरुमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई अध्ययन कार्यमा प्रोत्साहनको लागि छात्रवृत्ती पोषाक, अध्ययन सहयोग सामग्री आदी प्रदान गर्ने नीति लिइने छ ।

घ) फरक क्षमता(अपांगता) तर्फ

- फरक क्षमता (अपांगता) भएका व्यक्तिहरुलाई सेवाप्राप्तीमा सहज पहुँचका लागि गाउँपालिकाका, वडा कार्यालय तथा अन्य सरकारी कार्यालयहरुलाई क्रमश अपाङ्ग मैत्री बनाउँदै जाने नीति लिइनेछ ।
- अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई अपांगताको वर्गिकरण अनुसार गाउँपालिकाको तर्फबाट थप राहत वितरणका कार्यक्रमहरु लागु गर्ने नीति लिइनेछ ।
- विद्यालयमा अध्ययन गर्न चाहने विद्यालय उमेरका फरक क्षमता भएका (दृष्टिविहीन, बौद्धिक अपांग, सुस्त श्रवण र सुस्त मनस्थिती) बालबालिकाहरुलाई गाउँपालिकाको सहयोग र अन्य विभिन्न निकाय संगको सहयोग र समन्वयमा अध्ययनको अवसर प्रदान गर्न पहल गरिनेछ ।
- अपांगता परिचय पत्र पाउन छुट भएका फरक क्षमताका व्यक्तिहरुको खोजिगरी घरदैलामै परिचय पत्र दिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै अपांगहरुलाई सहायक सामग्री हस्तान्तरण गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ङ) लक्षित (आदिवासी जनजाती, दलित,सिमान्तकृत, अल्पसंख्यक) वर्ग

- लक्षित वर्गहरुको सिप, क्षमता विकास तथा आयआर्जनको लागि विभिन्न सिप, क्षमता तथा आयमुलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- लक्षितवर्ग अन्तर्गतका वर्गहरुको परम्पारगत पेशालाई समयानुकुल परिमार्जन गर्दै पेशागत सुधारको लागि आवश्यकता अनुसार विभिन्न प्रविधिहरु उपलब्ध गराई स्वरोजगार हुन प्रेरित गरिनेछ ।
- उच्च शिक्षा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरुलाई लक्षित गरी सरकारी सेवा तर्फ प्रेरित गर्न लोकसेवा तथा शिक्षक सेवा आयोगको तयारी कक्षाहरु संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट विनियोजन हुने लक्षित वर्गको वजेटलाई व्यवस्थित गरी कार्यान्वयन गर्न कार्यविधी तयार गरी सोही आधारमा लक्षित वर्गको कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । साथै उक्त कार्यक्रमलाई आयमुलक तथा सचेतनामुलक क्षेत्रमा परिचालन गर्न जोड दिइनेछ ।

च) युवावर्ग :

- ❖ युवावर्गमा भएको सिप तथा क्षमताको पहिचान गरि “गाउँ विकासको लागि युवा अभियान” कार्यक्रम संचालन गरि युवाहरुलाई समाज सेवा प्रति प्रेरित गर्न जोड दिइनेछ ।
- ❖ खेलकुदमा युवाहरुको वृद्धो आकर्षण भएको हुंदा युवाहरुको माग वमोजिम वडा तथा गाउँपालिका स्तरिय विभिन्न खेलकुदका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ “स्वाभिमानको लागि युवा स्वरोजगार, पूर्वखोला विकासको आधार” लाई ध्यान दिदै आगामी २ वर्ष भित्र यस पूर्वखोला गाउँपालिकाका करिब २०० जना युवाहरुलाई स्वरोजगार बनाउने कार्यक्रमहरु संचालन गर्न पहल गरिने छ ।
- ❖ एक वडा एक खेलमैदानलाई वडाको संभाव्यताको आधारमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
- ❖ विदेशवाट फर्केका युवाहरुलाई विभिन्न कार्यक्रम मार्फत स्वरोजगार गराई आत्मनिर्भर गराउने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।।

छ) जेष्ठ नागरिक :

- “घर घरमा जनप्रतिनिधी र कर्मचारीको सेवा, जेष्ठ नागरिक पूर्वखोलाको पेवा” लाई ध्यान दिदै जेष्ठ नागरिकहरुलाई चौमासिक रूपमा घर घरमै स्वास्थ्य सेवा दिइने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- अनुभवका धनी जेष्ठ नागरिकहरुको अनुभवलाई सम्मान गर्दै जेष्ठ नागरिकहरुको अनुभव, भोगाई र सिकाईहरुलाई विकासको क्षेत्रमा उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।

- जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र संचालनको लागि प्रयास गरिनेछ । यस वर्ष कम्तिमा एक वटा जेष्ठनागरिक दिवा सेवा केन्द्र स्थापना गरी संचालनमा ल्याइनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरूलाई सम्मान गर्दै वडा तहमा जेष्ठ नागरिक अन्तरकृया कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

ज) खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता तर्फ :

- ❖ नेपाल सरकारको नीति अनुसार खानेपानी योजनाहरूमा “एक घर एक धारा” को कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै आगामी २ वर्ष भित्र गाउँपालिकाका हरेक घरमा एक घर एक धारा सम्पन्न गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
- ❖ “पूर्ण सरसफाई हाम्रो अभियान, पूर्वखोलाको पहिचान” लाई सार्थक तुल्याउनको लागि खानेपानी संगै पूर्ण सरसफाईका कृयाकलापहरू हरेक वडामा संचालन गरि आगामी दुइ वर्ष भित्र पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका घोषणा गर्ने गरी यस वर्ष देखि गाउँपालिकाको वडाहरूमा विशेष सरसफाई कार्यक्रम लागु गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ यस गाउँपालिकाको खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) कार्ययोजना तयारको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै सोही आधारमा खानेपानी तथा सरसफाईको कार्यलाई अगाडी बढाइने छ ।
- ❖ निर्माण भइसकेका तथा नयां निर्माण हुने खानेपानीका ठूला योजनालाई दिगो बनाउनको लागि मर्मत संभार कोष स्थापना गरी मर्मत संभारकर्ता तालिम संचालन गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
- ❖ गाउँपालिकाका वजार उन्मुख क्षेत्रहरूको पहिचान गरी सार्वजनिक शौचालयको निर्माण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ❖ सफा र स्वच्छ खानेपानीको लागि पानीको गुणस्तर परिक्षणलाई जोड दिइने छ ।

झ) न्यायिक समितिको क्षमता विकास:

- ❖ न्यायिक समितिको पदाधिकारीहरूको क्षमता विकासको लागि समयानुकुल र विषयानुकुल क्षमता विकासको लागि तालिम कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ❖ वडा तहमा मेलमिलाप केन्द्र गठन गरि वडावाट आउने विवादहरू सोही केन्द्र मार्फत निवारण गरीनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका स्थित मेलमिलाप केन्द्रको लागि पूर्वाधार युक्त बनाउन जोड दिइनेछ ।
- ❖ मेल मिलाप केन्द्रका पदाधिकारीहरूको क्षमता विकास कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

३. वन, वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन :

- ✓ वातावरण संरक्षणको लागि गाउँपालिका क्षेत्रमा खाली रहेका सार्वजनिक तथा निजी जग्गाहरूमा वृक्षारोपण गरि हरियाली प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ✓ वातावरणमैत्री स्थानीय शासनका सुचकहरू अवलम्बन गर्दै वातावरण मैत्री गाउँपालिका निर्माणको लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालनमा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ✓ फोहरमैलाको दीर्घकालिन समाधान तथा व्यवस्थापनको लागि जग्गाको (ल्याण्डफिल साइट) खोजी गरिनेछ ।
- ✓ विपद व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी सचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।
- ✓ गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोषमा आवश्यकता अनुसार बजेट विनियोजन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ वन संरक्षण, सम्बर्द्धन, डढेलो नियन्त्रण आदी कार्यक्रमको लागि सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ गाउँ समितिसंग समन्वयात्मक रूपमा विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ ।
- ✓ निर्माण भएका मोटरवाटोको किनारामा मोटर वाटो उपभोक्ता समिति मार्फत वृक्षारोपण गर्न प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ✓ नदी नियन्त्रण कार्य संगै हरियाली प्रवर्द्धनको लागि छिटो बढ्ने र पानी संचित गर्ने वैश आदी जातको विरुवा खोला किनाराका साथै पानीको मुहान क्षेत्रमा लगाई नदी नियन्त्रण तथा पानीको मुहान संरक्षण कार्यमा सहयोग पु-याउन पहल गरिने छ ।
- ✓ स्वास्थ्य तथा वातावरण सुधारको लागि सुधारिएको धुवां रहित चुल्हो कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ भू क्षय रोकथामको लागि समन्वयात्मक रूपमा गह्वा सुधार कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- ✓ कोरोना भाइरस (कोभिड १९) रोकथाम नियन्त्रण र उपचारको लागि प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा यथेष्ट बजेटको व्यवस्था गरी प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोडिदिइने छ ।

४. पूर्वाधार विकास

क) सडक निर्माण तर्फ :

- गाउँपालिकाको केन्द्र देखी सवै वार्ड केन्द्रहरूलाई जोड्ने मोटरवाटोलाई सडक वर्गिकरणको आधारमा बाह्रै महिना सवारी संचालनको लागि सडकहरूको स्तरोन्नती गरीनेछ ।
- सडकको राष्ट्रिय मापदण्डलाई आधार मान्दै गाउँपालिकाले पारित गरेको सडक मापदण्डलाई अवलम्बन गरीनेछ ।

- छिमेकी स्थानीय तहहरू, प्रदेश तथा संघीय सरकार संग समन्वय गर्दै पूर्वाधार विकासको कार्यलाई अगाडी वढाइने छ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिका भित्र रहेका महत्वपूर्ण वस्ती तथा वजार उन्मुख क्षेत्रका मुख्य सडकलाई कालोपत्रे गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- निर्माण कार्यमा मानव जनशक्तिलाई प्राथमिकता दिई स्थानीय तहमा रोजगारीको अवसर श्रृजना गर्ने कार्यलाई जोड दिइनेछ ।
- पूर्वखोला सडक गुरु योजना निर्माणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- निर्माण भएका मोटरवाटोहरूमा निर्वाध रूपमा सवारी साधन संचालन तथा सडकको नियमित मर्मत संभारको लागि सडक मर्मत संभारकर्ताहरू परिचालन गरिनेछ ।
- सडक निर्माण गर्दा तल्लो किनारामा वृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- पूर्वाधार निर्माण कार्यमा प्रयोग गर्नुपर्ने उपकरणहरू खरिद गरी प्राविधिक कर्मचारीहरूको दक्षतामा वृद्धि गरिनेछ ।

ख) विद्युत तथा संचार :

- “विकासको आधार, विद्युत र संचार” लाई सार्थक बनाउनको लागि नेपाल विद्युत प्राधिकरण, दुरसंचार प्राधिकरण संग समन्वय गरी विद्युतिकरण तथा दुरसंचारको नेटवर्क सवल पर्ने कार्यमा आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- आ.व ०७७/०७८ मा “टुकि रहित गाउँपालिका” बनाउनको लागि सौर्य उर्जा तथा विद्युतिकरणमा जोड दिइनेछ ।
- काठका विद्युत पोलहरूको साटो फलामे विद्युत पोलहरूको प्रयोगमा जोड दिदै सोही अनुसार काठेपोल रहित गाउँपालिका बनाउन नेपाल विद्युत प्राधिकरण संग समेत आवश्यक समन्वयलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामुदायिक विद्युतको गुणस्तर सुधार गरी लाइन गइरहने अवस्थामा सुधार ल्याउन विद्युत प्राधिकरण संग समन्वय गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र विद्युत विस्तार हुन नसकेका क्षेत्रहरू (जस्तै छिस्, थान्सिङखरक, धुसेनी) पहिचान गरी विद्युत विस्तार गरिनेछ ।

ग) सिंचाई तर्फ :

- स्थानीय आवश्यकताको आधारमा सिंचाईको सुविधावाट वन्चित रहेको फाँटहरूमा सिंचाईको व्यवस्था मिलाई उत्पादनमा थप वृद्धि गरिनेछ ।
- भईरहेका सिंचाई प्रणालीको मर्मत तथा सुधार गर्दै श्रोतको उपलब्धता र आवश्यकताको आधारमा नयाँ प्रविधीमा आधारित सिंचाई प्रविधी (विद्युतीय तथा सौर्य प्रणाली)को व्यवस्था गरी उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ ।
- मझौला र ठुला सिंचाई तथा जलासययुक्त सिंचाई योजनाको लागि जलश्रोत तथा सिंचाई डिभिजन कार्यालय, प्रदेश सरकार र संघीय सरकारसंग समन्वय गरिनेछ ।
- खोलाको उभारको कारण सिंचाई सुविधावाट वन्चित क्षेत्रमा सिंचाईको लागि लिफ्ट प्रविधीमा आधारित सिंचाई प्रणालीलाई अवलम्वन गरिनेछ । साथै खोलाको उभार वढाउनको लागि टटवन्ध निर्माण कार्यलाई जोड दिइनेछ ।

घ) अन्य पूर्वाधार निर्माण

- गाउँपालिकाको आफ्नै प्रशासनिक भवन नहुंदा सेवाग्राहीहरूलाई गुणस्तरिय सेवा दिन गाह्रो परेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिकाको सुविधा सम्पन्न भवन निर्माणको कायलाई अगाडी वढाइने छ ।
- वढदै गएको वजारिकरणलाई ध्यान दिदै नयाँ निर्माण गरिने भवनहरूमा भवन निर्माण मापदण्ड तयार गरी नक्षापासको अवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ ।
- नयाँ निर्माण हुने घरहरूको लागि भवन निर्माण आचार संहिता लागु गर्ने नीति लिइनेछ ।
- पानीका मुलहरू पुर्नभरण (रिचार्ज) गर्न एक वडा एक पोखरी निर्माण कार्यलाई गाडी वढाइनेछ ।
- सपाहा र मंगला क्षेत्रमा जलासय निर्माण कार्यलाई अगाडी वढाउन प्रदेश सरकार संग समन्वय गरिने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रका पूर्वखोला र लाम्दीखोलामा आवश्यक पर्ने मोटरेवल पुल निर्माणको लागि प्रदेश सरकार संग आवश्यक समन्वय गरिनेछ । साथै आवश्यकताको आधारमा खोला खोल्सीहरूमा भोलुंगे पुल तथा ट्रष्ट पुलको लागि विभिन्न निकाय संग समन्वय गरिने छ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिका भित्र ऐकीकृत वस्ति विकास योजना संचालनको लागि संभाव्यता अध्ययनको कार्यलाई अगाडी वढाइनेछ ।

ङ) सूचना तथा संचार तर्फ :

- ✓ वडा तथा स्वास्थ्य चौकीहरूमा इन्टरनेटको सुविधा थप गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ ।

- ✓ गाउँपालिकाका विकास निर्माणका हरेक गतिविधीहरूलाई आम जनसमुदाय समक्ष पु-याउन सामुदायिक रेडियो मार्फत रेडियो कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ✓ पत्रकारीता र संचार जगत संग विकास र सुशासनमा सहकार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

५. सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र :

- **“सुस्पष्ट नीति र सरल कार्य पद्धती, सक्षम र असल नेतृत्व पूर्वखोलाको सम्पत्ति”** यस नारालाई सार्थक बनाउन गाउँपालिकाको दैनिक प्रशासनिक कार्य संचालन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने विभिन्न सफ्टवेरको माध्यम द्वारा सेवाग्राहीहरूलाई चुस्त सेवा दिइ शुशासन प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकासको लागि समयानुकुल विभिन्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू आयोजना गरिनेछ ।
- औचित्यताको आधारमा सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरूसंग सहकार्य गर्दै सामाजिक तथा आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गाउँपालिकामा राम्रो कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारी, उत्कृष्ट विद्यालय तथा शिक्षक र राम्रो निर्माण कार्य गर्ने उपभोक्ता समितिलाई पुरस्कृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- जनता र प्रहरी विच सुमधुर सम्बन्ध स्थापित गर्नको लागि सामुदायिक प्रहरी कार्यक्रम संचालनलाई नियमित गर्न पहल गरिनेछ ।

६). वित्तिय अनुशासन र सुशासन :

- उपभोक्ता समितिको क्षमता विकासको लागि वडा तहमा तालिम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको नाममा रहेको वेरुजु तथा पेशकी वेरुजुलाई फस्यौट गर्ने कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ ।
- शुशासन प्रवर्द्धनमा जोडदिन**“सिंहदरवारको अधिकार घर आँगन सम्म”**भन्ने सरकारको अवधारणा अनुसार गाउँपालिकामा आउने गुनासोहरूलाई व्यवस्थित गर्नको लागि गुनासो अभिलेख गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- वडा तह देखि गाउँपालिका तह सम्म सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण, सामाजिक परिक्षण, नागरिक वडापत्र आदिको माध्यमद्वारा वडा तथा गाउँपालिका तहमा शुशासन प्रवर्द्धनमा जोड दिइनेछ ।
- पूर्वखोला गाउँपालिकाका विकास निर्माणका गतिविधिहरू आम जनतासंग पु-याउन **“पूर्व खोला विकास शन्देश”** नामको अर्धवार्षिक वुलेटीन प्रकाशन गर्न जोड दिइनेछ ।
- संस्थागत जवाफदेहिता कायम गर्न अर्ध वार्षिक रुपमा वडा स्तरमा **जनतासँग अध्यक्ष साक्षात्कार कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ ।

यस गाउँपालिकाको स्रोत तथा साधनले धान्न नसक्ने ठूला योजनालाई कार्यान्वयन गर्नको लागि संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य सरोकारवाला निकाय समक्ष पेश गर्ने गरि प्रस्ताव गरेको छु ।

श्रद्धेय गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु,

प्रस्तुत नीति अनुसारका कार्यक्रम तथा वजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधारको विकास तथा वातावरण संरक्षण सम्बर्द्धन मार्फत स्थानीय स्तरमा रोजगारीका अवसरमा वृद्धि हुने अपेक्षा गरिएको छ । त्यसैगरी गरिवी निवारण, आयआर्जनको यथोचित वातावरण सृजना भई पूर्वखोला गाउँपालिकाको चौतर्फी विकासमा योगदान पुग्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, यस पूर्वखोला गाउँपालिकाको आ.व ०७७०७८ को लागि नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न आफ्नो अमूल्य राय सुभाब तथा सल्लाह प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण जनप्रतिनिधीहरु, राजनीतिक दल, कर्मचारी, शिक्षक, नागरिक समाज, पत्रकार जगत लगायत विभिन्न संघ संस्थालाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस कार्यक्रममा उपस्थित भई आफ्नो अमूल्य सुभाब दिनुहुने प्रदेश सभा सदस्य माननीय नारायण प्रसाद आचार्य ज्यू लगाएत सम्पूर्ण अतिथीहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दछु ।

धन्यवाद

नुन बहादुर थापा

अध्यक्ष

पूर्वखोला गाउँपालिका, पाल्पा

मिति : २०७७०३१०

